

طاشينك
ارمنيه يومية غزيرة
صاحبها: هارند ماموريان: ازمير

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

ՕՐԱԹԵՐԹ

10 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԻ	ՉԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 72
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՂԱԿ	80	40 72	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 30	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆԿ»-ի
Մամուլեան Տպարան — Իզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Ձի հրատարակում ձեռագիրներ չեն վերադարձուր

10 ՓԱՐԱ

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆ

Մէկէն շփուկ նոր եղանակ մը հնչեցուց հետագիւրը:

Տարօնի ու վստայութեան մէջ անարգել ու անպատիւ գործունեւ հայաստանեւորներուն հանդէպ՝ հայկական կուսակցութիւնները կ'առաջադրեն եղբր գինեւած իւղմբեր կազմակերպել և զանոնք ճամբայ հանել՝ Քիւրտ յարձակումներու զէմ մեր գիւղական համայնքներուն պաշտպանութեանը համար:

Եւ չեմ գիտեր թէ ո՞ր աստիճան իրողութիւն կայ հետազոտական այս լուրին մէջ, կը յիշեմ միայն թէ այս տեսակ տարածայնութիւններն երբեմն պաշտպանական արդիւրէ կը բղխեն և վերահաս կոտորածներու կանխագործութիւններ կը համարուին: Բայց նոր բեմական տակ կա ինչի է տարբեր խնամով ասանկ այս երկրին ու այլապէս չի վերաբերել անիւն:

Իսկապէս, խիստ բնական ու արգասաւոր մղում մը է Հայոց կողմէն իրենք գիւղերը պաշտպանելու այս կամայականութիւնը: Եւ կամայականութիւն մը, որ ողջամտութիւնը պիտի ունենար չի տարակուսելու Օսմանեցի Հայոց ողջամտութեանը ուրախութեամբ պիտի ողջունէր հայ կուսակցութիւններու մօտ այդպիսի տրամադրութիւն մը: Ընթացիկ ծառայութիւն մըն էր զոր այդ քովիները պիտի առաջնորդէին պետութեան անձնակազմը: Բայց անոնք ինչպէս պիտի հետադարձ ու մեղմ հանձնակցութեան մէջ արդարութեան ու ապահովութեան պահպանումը:

Հետագիւրը, սակայն, այս բարեացակամ հասկացողութիւնը չի ցուցնիր որ ունան մեր պետական վարչակարգին կողմէն: Անիկա կը թէ թէ կամայականութիւնը Հայոց Պատրիարքարանը պատասխանատու պիտի ըլլար իրենց քովիներու վերադարձումը այդ կարգի գործունէութեանը մը հետեւնալուն լուրն:

Ստանդարտական պատճառը հո՞ւմ, այդ կանխակալ ըմբռնումին ու վերաբերումին մէջ է որ կը ներկայանայ մեզի:

Անբողք խնդիրը տակաւին հետագրական լուրեր մը չուրջը կը դառնայ սոսկ: Եւ կուսակցութիւնները աւելի բան մը չիկայ մէջտեղը: Զարգուած Հայերու գիտելիքը կան միայն...

Բայց պահ մը կարծենք թէ իրողութիւն ըլլայ հայ կուսակցութիւններու այդ որոշումը, ինչ արգարացուցիչ պատճառ կայ որ կուսակցութիւնները մերժէ անոնց ինքնատուայ աշակցութիւնն իր իսկ գործը զերարացնելու:

Այսպիսի գործակցութեան մը նախընթացը չէ՞ որ կը պահի: Ստանդարտութեան ի վերջ՝ վանի մէջ հայ ֆէտայիներ թուրք ոստիկան-գինեւորներու հետ մէկ-երկու անգամ զինակցեցան նշանաւոր Քիւրտ ոճրագործներ հետապնդելու: Համարձակութեամբ իրենք այն ատեն իրողութիւնը Հայերու աշակցութիւնը, ինչպէս պիտի ետ մղէր զայն հիմա, երբ վրանագին աւելի սոցալական դարձած է ու օրէ օր կոտորածի արհաւիրքները կը սոցալական Տարօնի ու վստայութեան տարբարոց Հայութեան գլխուն:

Ինչ ինչ փառս ինչ ապացոյց կը սոցալական մեղէ՛ համոզուելու համար որ Հայն ամենէն անկեղծ ու հաւատարմութեամբ է Օսմանեան Միութեան:

Մենք քաղաքական ո՛չ մէկ ծրագիր, ո՛չ մէկ մտաւոր կամ հետադարձ նպատակ չունինք: Մեր ամբողջ պահանջն այն է որ մեզի թող տան ազատ ու ապահով

ապրել արեւուն տակ, մեր աշխատանքի քրտինքովն արգաստարբելով մեզի վիճակուած հողի պատարը:

Եւ ասանկ անյուսկան, զիւրահաճ, քաղաքականապէս այսքան սակաւակտ ժողովուրդի մըն է որ պիտի զրացուէր Օսմանեան Հայրենիքին մէջ՝ ինքնապաշտպանութեան տարրական ու նախնական իրաւունքը:

Զենք ուզեր ասոր հատուկ, մինչև որ մեզ բռնադատեն ասոր:

Անցածները Առնաւուտի մը հետ կը տեսնուէ՞ որ օսմանեան պաշտպանայ մըն է:

— Զեր զգալով իրենք այն է, քաղաքական, որ մեզ կը ջարդեն... Մենք ջարդել փախ չունինք, ո՛վ պիտի ջարդէ մեզ: Կրօնքը Սլաւոնի մէջ արիւնի անջրջաններ չի բանար քրտինքնային և իրողութեան մէջ: Ինչպէս ջարդելու... Մեր հաշիւը կ'առաջադրուի հետ մէկ:

Վայ մեր խելուն: Մենք նոր բեմական ստատիկէ, անոր թեմական ըլլալէ զատ ուրիշ բազմաթիւ չունինք: Բայց նոր բեմական վարիչները, որ այնքան հոգաճու կը հանդիսանան իրենց զէմ ծառայող Սլաւոնական Բնագիտական անձնակազմը, մեզի պաշտպանական կ'ազդարարեն եղբր թէ մեր Պատրիարքարանը «պատասխանատու» պիտի ըլլան, եթէ մենք համարձակինք ինքնապաշտպան միջոցներ ձեռք առնել Քիւրտ վայրագութիւնները կանխելու համար:

Ասանկ է, գիտնա՞ք, վնաս չունի: Համակերպութիւնը մեր դարձուր գոյութեան օրէնքն կ'ընէ մարդէն: — «Հե՛մ լանք, հե՛մ երկմանք»... սպանդանոց:

Հիմնականում, ուրիշ բան իրաւ չունինք: Ամբողջ խնդիրը հոգարի մը չուրջ կը դառնայ: Սիրտերնիկ ամուր բռնեցէք, բարի մարդիկ, մարմնուղ Հայը խօսքով լըլլար ինքնապաշտպան...:

ՍՈՒՐԵՆ ՊԱՐԹԵՐԹԻԱՆ

ԵՐՈՒՍԱԳԵՄ

Հրդէն մը, որուն պատճառները, գաղտնիք մնացած է զեռ մինչև այսօր:

Տեղագրաբէ իր սիրելի ընկերակից Դաւիթ Ե. Մանուկ վարդապետներու, և մանաւանդ Յիւրիկի Մարտի, և իր քորտագործ ու վարձարներուն հետ, կ'աշխատին չափ աննշան բան մը ցոյց տալ Սղզին, և կըսեն փորձաքի մը արդիւնք է, և հազիւ վնասը կը հասնի 800-1000 լիւրայի, և եթէ այրած կոտորները վաճառուին, վնասին վերջին գրեւորը կ'իջնայ 600 լիւրայի եւ: և այսպէս ալ գրել կուտան, Կ. Պոլսի և Սղզայի թերթներու իրենց փոքրատարներու և վնասեան տարեկան միջոցը իր թղթակցի:

Բայց այրած գոյքերն են, 54 թանկարժէք գորգեր, մէկ աննշան մետաքսե գորգ, երկու հարկեր տարուան հնութիւն որ ժամանակին 500 լիւրայ զգ. գին տուած էին հնագէտք: Նոյն էս 5 մեծ գորգեր, 6 թանկարժէք պատկերներ, 40 հատ զեղեղիկ ձեռնադրձ վզնոյնի չապկներ չորս ծրար հատարակ և լաւ չապկներ, գրեթէ ոչնչ: չափած են 50 հատի մօտ յախճապակեայ հին կանթեղներ, խրաքանդերը 5 լիւրայ արժէքով, այրած են տուփի մը մէջ չորս հատ արծաթեպատ և յոյժ գեղեղիկ Ասե

տարաններ, երեք ցոյց արծաթեպատ բուրձաններ, հալիւրէ աւելի աշխատանքներ, հալած ու թափած են քանի մը տասնեակ լիւր մօմեր, երկու վարդեհուրի արծաթեպատ ամաններ, ոչնչացած են չափ մը թանկագին ծաղիկեայ ամաններ, վերջապէս այրած են չափ մը գին արժող ապրանքներ, որոնց ո՛չ հաշիւը կայ, ոչ տօմարը, ո՛չ ալ ցուցակը, այրած են նաև երկու հատ ստափափայ մաքուր և բնոր լիւրներ:

Իսկ ահեղամեծ վնասն է, նաև Ս. Ստեփաննոսի եկեղեցւոյն մերկութիւնը, իր ճիւղ զարդերէն զրկուած: Հայած ու թափած են իր պատերը զարդարող արժէքաւոր չինիները, 400-500 լիւրայի պէտք կայ, գոնէ յարմար կերպով նորոգելու համար:

Տեղագրաբէն անհոգ ու անտարբեր, Դաւիթ և Մանուկ վարդապետներ, Սղզան և իր ուխտի ընկեր Պարոն Աշոտ, միշտ իր քովը նստեցուցած, էնթրիկներ, խարդախութիւններ, և ժամ առաջ իրենց նպատակին հասնելու ծրագրերը կը կողմնէ:

Միտաբանութիւնը տեսնելով որ, Զեռագրաց Մատենադարանը, և Պատրիարքարանի խորհրդարանը, այս օրերս չափ կը բացուի ու կը գոցուի, և «Յիշատակարան» անուն պարբերականը հրատարակող Պարոն Վահան Ջաղարանը, որ այժմ հոս է, Տեղագրաց Սղզայի մօտ հրատարակուած և միշտ ներկայ կը գտնուի, զոյ տեղերը, որոնց ո՛չ ցուցակը կայ, և ո՛չ ալ արժանագրութիւն մը, և կասկածելով՝ Դաւիթ վարդապետէն թէ, գուցէ օր մը ալ այդ տեղերը հրդէն մը կը ծագի, Մայիս 15ին Միտաբան վարդապետներէն տասն և մէկին ստորագրութեամբ խնդրագիր մը կը տրուի, հետեւալ պարունակութեամբ:

«Սղզայան հայր»:

«Միտաբանական ներքին կանոնագրութեան 37 յօդուածի՝ երկրորդ հատուածի, և 38 յօդուածի տրամադրութեանց համաձայն, կուգանք խնդրել Զեռ Բ. Սղզայանութեան, որ հաճութեան ունենաք հրատարակել Միտաբ. Բնագ. Ժողովոյ գումարակաւ ի ծառայ, զէմ մինչև յառաջիկայ Հինգշաբթի Մայիս 25, խորհրդով աստարկայ ունենալով Ս. Եկեղեցւոյ մէջ պատահած խիստ ցատակի հրդէն»:

Եւ անա Մայիս 26 թուով գրուած կոչնագրերը կը բաժնուին Միտաբանութեան 27 Մայիսի Ուրբաթ, ժամը վեցին, գումարակաւ Միտաբ. Ժողովը կ'աշխատեն մէջ Օրակարգը գրուած է հետեւալ կերպով:

«Ս. Ս. խորհ. 11 անգամներու կողմէն եղած գրաւոր առաջարկի համաձայն խորհրդակցութեան կատարելով Ս. Ստեփաննոսի եկեղեցւոյ մէջ պատահած հրդէնի պարագաներու մասին»:

Նոյն օրը, միմիայն հանգարտութեամբ և 25 անգամներու մեծագոյն մասի ներկայութեան ժողովը կը բացուի ատժամանակ Ստեփաննոսի եկեղեցւոյ վրայ: Քաջատուրանի:

Մինչ Միտաբանութիւնը խորապէս յուզուած այն անգին հոսիմանց և հաղարաւոր սակիներու կարտեսան վրայ, հարցապնդում կ'ընէր, թէ ո՛ր է Լուսարարապետ Դաւիթ վրդպ. ի հրդէնի մասին տրուած տեղեկագիրն, և իրենց քննութեանց արդիւնքը, պատասխան չիկայ, լուրիկն Տեղագրացի և Դաւիթ վրդպ. ի կողմէն, քմեծաղ և խնդում, և անա յանկարծ միտաբաններէն Սարգիս Դեռնայ Աշոտ վրդպ. և հանրածափով Քարոնի խորհրդակցութեամբ, չեք գիտեր ուրիշ հրահանգ:

ՏՈՐ ՏԻԳՐԱՆ ՍՊԱՐԱՆԻ

Տօք. Տիգրան Սպարապի Իզմիրի քրժկական դասուն ամենեկ կարիստուն դեմքը, ինչպէս յայտնի է Իզմիրի հասարակութեան, դասնաւստուն մը (clinique, հասարակութեան հայկական բնագիտական վերի յարկը, ուր կ'ընդունին հիւանդներ եւ կը կատարեն ամենեկ անակ վիրաբուժական գործողութիւններ:

Տօք. Տիգրան Սպարապիի այցելել փափաքող պիտի կրնան զանց գիւնի կանոնադրական ամեն օր առաւօտ 9—12.30 և Կ. Ե. Ժ. 3.30—5.30 իր խնդիրը, 25—12

ուած, կանխապատրաստութեամբ, աղժուէ և իրարանցում մը յատուկ կը բերեն ի պաշտպանութիւն Լուսարարապետ Դաւիթ վրդպ. ի, ըստ թէ:

«Միտաբանութիւնը իրաւունք չունի քննութիւն պահանջելու, որովհետեւ Տեղագրաց Սղզայան քննութիւնը կատարած և Պոլսի Ազգ. Պատրիարքարանին և Ազգ. Թերթներուն տեղեկագրած է»:

Այս և այսպիսի պատրիարքական խօսքեր, և Միտաբանութեան դարձուր ալ տեղի չառնու, երբ այս խաղաղապետութիւնները տեղի կ'ունենային, Դիմագին Տեղապետը և Դաւիթ վրդպ. քմեծաղով իր գումար Միտաբանութեան կը ծագրէին:

Երբ Միտաբանութիւնը այս եղանակները հասկցաւ, միահամուռ, Բնագ. Մատենագրով մը պահանջեց, բայց անհոս, ո՛վ էր լուրը, ո՛վ էր գործադրողը: Ազգին և վանքին իրաւունքը պաշտպանող վարդապետները կը ստատուէին, և կը յանդիմանուէին, ազատ ձգելով միմիայն ինչեւ երկու խոսքարար անձինքները, (Աշոտ վրդպ. Մանուկեան Սարկաւազ):

Տեղագրացի և Դաւիթ վրդպ. ի չառարման պարագային, Մանուկեան Սարկաւազը գրաւանէն հանեց չորս թերթ թղթակցեալ գրուածք մը, և սկսաւ կարդալ յատենի ժող վրդ և որք ուղղուած էին Գեր. Տրդատ Լուս. Պոլսեան, և որ խնդրմարդը աշխատած էր վեց ամիսներ չարանակ վանքի օգտին համար, և չափ անգամներ ալ, այս երկու միտաբաններ յանդիմանած, իրենց զեղծումներուն և ապկալներուն պատճառաւ:

Նոյն գրութիւնը անարգ և անպատկառ լեզու մը ունէր, որուն վրայ կ'ուրախանար Տեղագրացի և Դաւիթ վրդպ. և նոյն գրութիւնը կարծենք հրամայեցին Կ. Պոլսի Թերթի մը գրելով, որպէս չի հրատարակուի:

Այս անպատկառ բաներուն վրայ Միտաբանութիւնը զարգացած, այդ գրուածքին ընթերցումը զարկեցնել պահանջեց, յիշեցնելով միանգամայն օրինակ եղող օրակարգը:

Որովհետեւ օրոյած էին հրդէնի պարագաները գաղտնի պահել, Միտաբանութիւնը չը կարողացաւ այդ խոսքով իրենց մէջ եզրակացութեան մը յանգիլ: Վերջապէս պատասխանատուութիւնը Տեղագրացին վրայ ձգելով և միտաբանային Լուսարարապետին արտեղ զոյ ևս Լուսարարապետ չը հանձնալ մինչև քննութեան վերջանալը, և ժողովարարէն գոյս եկան:

Այս պատահած հրդէնի պատճառը մինչև այսօր զիս գաղտնիք կը մնայ, Լուսարար Մանուկ Սարկաւազ, որքան որ կը թէ ինչ հրդէնի իմ ձեռքովն եղաւ անդիտակցարար, բայց միւս կողմէն ալ կը յայտնէ զարդապետ իր բարեկամներուն թէ, «եթէ տակը փնտռէք չափ մը բաներ կայ»:

Միայն ընդհանուր ժողովոյ յաջորդ օրը Տեղապահը սուտ հիւանդ կըլլայ, բայց նոյն օրն իսկ պաշտօնադիր մը կը գրէ և կ'ուզէ ՍՈՒԺՄԵՍՅ ՏՆՕՐԷՆ, ԺՈՂՈՎՈՅ անդամ Գրիգորին Վրդպ. Պաշտօնակին ըսելով թէ՝

«Ձեզ և Ձեզ հետ երեք Վարդապետներ Մասնավորով նշանակեցի, որպէս զի հրդեհի պարագաները քննէք և տեղեկագրէք մեզ»

Գրիգորին Վրդպ. գրաւորապէս կը պատասխանէ հետեւեալ կերպով.

«Ձեռ կարող առանց թիւար. ժողովոյ քուէին Մասնավորով պաշտօնը ընդունել, իսկ եթէ այս քննութիւնը մի միայն ի տեղեկութիւն Ձեզ պիտի ըլլայ, ցաւ ի սիրտ կուզամ յայտնել. թէ շատ ուշ մնացած էք»

Ահա, ասիկա այս վիճակի մէջ կը մնայ խնդիրը. միայն թէ ժամանակի մը համար Տեղապահը ինքզինք արարարացնելու մի տուժով, բայց ոչ ի սրտով. Լուսարարապետ Վրդպ. իր պաշտօնին մէջ ատկախ թողուց, կասկածի մէջ է թէ մի գուցէ գաղտնիք մը կայ այս գործին տակ. բայց ինչու կասկածիլ միթէ չը գիտեր.

Ի հարկէ մոռացած է, հրդեհին օրը, զիչեքը մամը ճին (Բ. Տ.) երեք չորս Վարդապետներ, և գրաւորաբար Զարդարեան, Տեղապահի քով գացին տխուր և աչքերը արտառաւայեց. այս անօրինակ հրդեհի վրայ, չը դիմանայով ներկայացընողներու արտասուքին, լուսարար Մասնակը կ'անց, մէկ երկու հարցումներ միայն բրւաւ, և թուղթ մը ստորագրել տալով հրամայեց որ երթայ, ներկայք գարմանքի մէջ մնացին:

Սինէ և Միայն. ժողովոյ գումարման օրը, ո՛չ քննութիւն կատարեց, և ո՛չ Լուսարարապետը քննութեան ենթարկեց. ազատ համարձակ, իբր թէ բան մը եղած չ'ըլլայ. իրենց գործը կը շարունակէին, և խորհուրդներ կ'ընէին իրարու մէջ, և նոյն իսկ Դասիկ Վարդապետի անհետակի մէջ, գաղտնիք ոսկրալի մը բերած, գաղտնի գործեր ընել կուտային, և քանի մը անգամներ, երկու երեք Վարդապետներ գացին Տեղապահին այս գաղտնիքն ալ իմացուցին, բայց լսելի չ'եղաւ, և զարմանալին է թէ սաստկապէս յանդիմանուեցան:

Աստուած այցելութիւն տայ այս մեծ հաստատութեան, որ այժմ, ո՛չ տէր ունի, և ո՛չ պաշտօն, միայն Տեղապահ մը ունի, որ իր անձնական քարոտըզարին հետ, իր վարժապետ երուսաղէմացի Սողոմոն Գրիգորին հետ, ուրախութիւն կ'ընէ:

1911 Մայիս 20 թվ.թ.Ս.Կ.Ի.Յ. Երուսաղեմ

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Պայքնորը, 9 Յունիս (*)

Երէկ առաւօտ, Էօտէմիչէն քաղաքս հասաւ Զմիւռնիոյ Առաջնորդ հայրն ընկերակցութեամբ Տէր Յարութիւն Տէր Սարգիսեանի, այցելութիւն մը, որուն կ'սպասէր արդէն:

(*) Այս նամակը որ Վ Յունիս ամսութիւն կը կրէ մեր ձեռքը հասաւ ամսույս 13ին: Էօտէմիչէն իջնորդ Զ. օր, Պայքնորը իջնորդ ինչո՞ւ 5 օր չ'ըլլայ, չ'որհիւ տեղւոյն օսմ. թղթատան կանոնաւորութեան ու արագութեան ...

“ԳԼԵՐԸ”-Ի ԺԵՐԺԵՆԸ 166

ՄԱՐՍԷԼ ԲՈՒՎՈ

ԲԻԷՌ Ի ԹԵՐԷԶ

ՉՈՐԴՈՐԳ ՄԱՍ

Ս.

—Տիկին, լսա՛ւ կ'ըլլայ եթէ ներս մտնէք... Պիտի մտնէ:

Սենեկապանուհին՝ Ժէրթիւնն էր որ կը հրաւիրէր տիկինը ներս մտնելու: Թէրէզ չ'ընդդիմացաւ. և անմիջապէս ասդին եկաւ պոստի հանին առջևէն: Թէրէզ ա՛յ իսկ զիտէր թէ ինչու համար կէս հագուած

Ընդունելութիւնը փոստը եղաւ Պատ. Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն ու մանք երկու յոյն քահանաներու և Հրէից Խախտման հետ կ'աւարտն գացած էին զի մատրիքու Նորին Դիւանապետութիւնը, իսկ պաշտօնական և ոչ պաշտօնական անհատացի տուտը թիւ մը. Հայ, և Յայն զպրօքական անհատ հետ կ'ապագէին քաղաքին հարստածայրը:

Ժամը (ը. Կ.) 7 քաղաքը անցած կը հասնէ Հայոց Ստաշնորդը:

Ապա խափար կազմուելով, Հայ և Յայն զպրօքական տղոց փոխն ի փոխ երգեցողութեամբ կը հասնենք եկեղեցիին արտաքին դուռը, ուրեց հաշմարտութիւն և կեղեցի կ'առաջնորդուի Գեր. Հիւրը:

Նքողապէս լուսազարդուած էր եկեղեցին. ուր պո՛ւ մը տղորթէկ ետք, Ժողովուրդին քանի մը խօսքեր կ'ուզէ ու միևնոյն հանգիստը լուսաւորութեամբ Խորհրդարան կ'առաջնորդուի որ չքեղօրէն յարգարուած էր և ուր, սպգ. վարժարանի ուսանողներէն Պր. Պետրոս Գառնուկեան, բարի գալուստեան ուղերձ մը կ'արդաց, յետոյ որոյ, երկուստեանք, Նորին Դիւանապետութեան ձօնուած երգը կ'երգեն:

Ապա տեղի կ'ունենայ ներկայացման արարողութիւնը, զոր կը կատարէր Արժ. Տէր Սարգիսեան հայրն— Կէս ժամուան զուարթ տեսութիւնէ մը ետք, օտար ազգաց ներկայացուցիչք հրամայաւ անհեղձ կը մեկնէին հետզհետէ:

Ինձեան Հայը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Յունիս. իսկ իր այցելութեան սը զրկեց Հրէից Խախտմէ Էփեսոսին:

Ի՞նչ օրուն սուղ ժամանակամիջոցի մէջ, Առաջնորդ հայրն, ի մէջ այլոց Ա. Տէր Սաղաւորէր վրայ ծանրացած ամբաստանութեանց մասին, անձամբ բացատրութիւններ ստացաւ Թաղ. Խորհուրդէն. Բ) Նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ վից ու կէս տարուան հաշիւները քննեց. Գ) Եկեղեցասիրաց Ընկերութիւնն, որ անգամներէն շատերուն հետզհետէ հրաժարելով լուծուած էր վերջերս, վերակազմեց իր ներկայութեան իսկ անդամադրութիւն և Դիւանի ընտրութիւն կատարել տալով. Դ) Ազգ. նպարտաւածութիւնութի մը տարեկան խնդիրը, որ Թաղ. Խորհրդոյ սկզբին վրայ էր արդէն, երկուք ու կէս ժամ. ոսկի յաւելումով մը կարգադրեց:

Ինձեան Հայը կէս օրին և իրիկունը ճաշեց և զիչեքեց Թաղ. Խորհրդոյ Ստաշնապետ կ'արարաւ Յ. Ֆէրէսեան Էփէսոսի տունը և հակառակ Թաղ. Խորհրդոյ կրկնակի թախանձանաց մեկնեցաւ իջնորդ:

Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Նազիկի, 13 Յունիս 1911

Ա.— Մեր խորին չորհրդակալութիւնները վիճակիս բարեկեանք Առաջնորդ Տ. Մատթէոս Ը. Վրդ. Ինձեան Ս. Հօր, ինչ որ խոստացած էր նախապէս իր Նազիկի հովուական այցելութեան պահուն Պոլսական մի քանի թերթեր Նուէր ընել այժմ կանոնաւորապէս վարչութիւնս կըստանայ յեշտ թերթերը:

Բ.— Երկր պատարագէն վերջը Հայկական վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ տառնահաց ամառկերջի քննութիւնք: Սրահը ըստ սովորութեան լի էր

երկուստ խուռն բազմութեամբ մը. Նուէր երկուս էին ընթերցասիրաց միութեան վարչութիւնն ու անդամները. քննութիւնք բաւական յաջող անցան իրենց ամբողջ դասերուն մէջ. առաջին մրցանակ չ'առող Ներն եղան, Օրդք. Ժնեփուհի Սաղմոնեան Թագուհի Տաղանեան: Այս առթիւ գնա հատութեան ալ ժամի են ուսուցչուհի Օր. Ազիւ. Ծաղարեան և խնամակալուհի Տիկնայք:

Գ.— Տեղւոյս Ազգային՝ երէն Տիար Ա. Կրք Մանտիկեան իր ամուսնութեան առթիւ ընթերցարանին նուիրած է զոյգ մը պատուհանի վարագոյր և կէս օսմ. ոսկի այս առթիւ վարչութիւնս իր չորհրդակալութիւնները կը յայտնէ հրապարակաւ, յիշեալ նորապալի պարսնին:

Դ.— Վերջին պահուն կ'իմանանք թէ երկ օսմ. խորհրդարանի Բ. նախագահ խօսաւ Անճառ Մահիւր էփի ուսուցչական թոնձով անգա ժամանած է. զիմաւորուելով ամէն ազգի ներկայացուցիչներէ:

— Տեղւոյս քաղաքապետութիւնը ամէն ջանք չի խնայել քօրեայի ղէմ նախագուշական միջոցներ ձեռք առնելու: Վերջին պահուն կ'տեղեկանանք թէ կէս օրն ըստ թիւն մէջ անձ մը քօրեայի վարակուած է:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՐԱԶ

ԻԶՄԻՐ

Նախքան օր Աստուր - Հունգարիոյ նոր հիւպատոս Պ. Ս. Մէլո պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Առաջնորդ Ս. Հօր:

—Պօլսոյի տոթիւ, ինչպէս երէկ պըրած էինք, Կուսակալութեան կողմէ Առաջնորդութեան եկած առիւթական հրահանգի մը համաձայն Ազգ. վարժարանները զոգուեցան և քննութիւնները զաղրեցան: Ետո աննպաստ և անժամանակ ընդմիջում մը եղաւ ասիկա. Մեծ դժուարութիւն մը պիտի ըլլայ տղայոց համար զպրօքական վերաուստին քննութիւն անցնել. քանի որ հիմա պատրաստուած էին և մինչև այն ատեն կրկին պատրաստութիւններու պէտք պիտի ունենան: Դպրոցական աշխատութիւններու համար զընտարութիւններ պիտի ըլլան: Իսկ ամեն նէն աշխատուն չընանաւարտ կարգի տըղայոց պարագան է, որոնք պարտին կանոնէն առանալ իրենց վկայականները, քանի որ ոմանք բարձրագոյն վարժարաններ պիտի յաճախեն, իսկ ուրիշներ գործի մտնեն:

Առ այս մտադրութիւն կար բարձրագոյն կարգի քննութիւնները կատարել և բանի մը օրուն մէջ լրացնել. Առաջնորդ Ս. Հայրը երէկ մասնաւորապէս Տէր Յարութիւն հայրը զրկեց կուսակալին, որդէսգի քննութիւնները չ'ընդհատելու համար, եթէ կարելի է, արտօնութիւն տուի, խոստանալով որ առողջապահիկ ամէն միջոցներ ի գործ պիտի դրուեն և խնդումի տեղի չի պիտի տրուի: Վսեմ. կուսակալը պատրաստած է որ զոյգ զպրօքներու համար ալ նոյն սրտով մը տրուած է, և թէ ճշմարիտ է որ տղաք կը տուծին, բայց հիւսնողութեան ընթացքը նկատի առնելով պէտք է խնամութեամբ վարուիլ:

— Կը յիշուի որ Միքայէլ Վառիկեան անուն բնիկ Պոլսեցի և երկար ատենէ իմեր

Իզմիր հաստատուած անձ մը վերջերս Առաջնորդ Ս. Հօր ղեկավար և յօժարութեան յայտնած էր գերեզմանատան մօտ շինուելիք մոնիկապարտէզը ինք շինել, նոյնպէս նորոգել գերեզմանատան մատուտը, յիշեալ գերեզմանատան յանձնաժողովի հետ գացած և զպրօքի յարմար տեղ մըն ալ որոշած էր և յայտարարած էր որ գործով Պօլսա պիտի երթայ և վերադառնալուն պէս շինութեանց պիտի սկսի: Այս անգամ կը լսենք թէ յիշեալ Վառիկեան էփ. Պօլսա Գնալը կ'զգի մէջ մեհած է. Առաջնորդ Ս. Հօր լուր տրուած է թէ իր գրպանէն կտակ մը ելած է, որով կ'ապա. հալէ Մանկապարտէզի շինութիւնը: Առաջնորդ Ս. Հայրը անմիջապէս Պատրիարքարան գրած և խնդրած է որ սոյն կըտակը գտնուելով Առաջնորդարան զրկուի, որպէսզի հարկ եղած գործողութիւնները կատարուին փութով:

Միւս կողմէն ուրախութեամբ կը լսենք որ, գերեզմանատան Բարեգարդի Յանձնաժողովը իր գործունէութիւնը կը շարունակէ նոյնքան հոգեւորով, Սմէն կիւրակի կանոնաւորապէս Ս. Պատարագ տեղի կ'ունենայ մատուտ մէջ, ինչ որ մեծ մակիւրարութիւն է տեղացւոց և նոյնքան մեծ զիւրութիւն ամէն անոնց որոնք իրենց սիրելիներու գերեզմանները կ'ուզեն օրհնել տալ:

—Անգլիկ թաղականութիւնը պաշտօնական նամակաւ մը կը յայտնէ որ Զմիւռնիաբնակ Ագն. Այրի տիկին Տիւրուհի Սիմօնեան ի յիշատակ իր հանգուցեալ զստեր Օր. Եպրաքաէի տեղւոյն վարժարանը չիւնած է և կը խնդրէ որ Առաջնորդ Ս. Հայրը անձամբ կատարէ բացումը: Առաջնորդ Ս. Հայրը պատասխանած է՝ որ եթէ արգելք մը չ'ունենայ, յատկապէս չ'արգ. օր Իզմիրէն պիտի մեկնի Անգլիկ երթալու և կատարելու նորախառոյց վարժարանին բացման օրհնութիւնը:

—Երուսաղէմի արկաւառներէն Մովսէս Սահակեան՝ որ գողութեան ամբաստանութեամբ երուսաղէմէն հեռացուած և և վերջերս Պայքնորը իր ծնողաց քով կը գտնուէր, երէկ Պօլսա մեկնեցաւ. Պատրիարքական Տեղապահ Հօր ղեկավար. և զղջում յայտնելով խնդրելու որ վերստին զինքը եկեղեցական ասպարէզի մէջ ընդունին: Կեղք. Կրօն. Ժողովը հարկ եղածը կը տնօրինէ հարկաւ:

—Ուրախութեամբ կը լսենք որ Տիարք Գոծամանեան Անտօնեան ևս ինքնաբերաբար բուխած են Ազգ. սնտուկէն ունեցած իրենց պահանջը: Դիտելի ուրախացուցիչ պարագայ մըն է որ յաշխուսները իրարու կը յաջորդեն և այժմ Ազգ. սնտուկը հագն 5-600 ոսկի պարտք մը կ'ունենայ: Տեսնական Խորհուրդը որոշած է հորհակալութեան մասնաւոր նամակներ զրել իրենց պահանջները բաշխող աղետաւորտ պահանջատիրաց:

Չը բաշխուած պահանջները հատուցանելու մասին վերջնական կարգադրութիւններ ընելու համար Տեսն. Խորհուրդը Թաղք. Ժողովոյ հետ Խառն Նիստ պիտի ընէ յատկապէս հիւսնողութիւն երկնոյ:

—Հոփսիմեան Ընկերասիրաց Միութիւնը իր չորհրդակալութիւնները կը յայտնէ Հոփսի. վարժարանի ուսուցչուհի Օր. Հոփսիմէն Յովհաննէսեանի, որ աղքատիկ ուսանողներու ճաշին վրայէն հրաւիրուած էր ատատօրէն բոլի դավաբար քօթթօթ:

Թէ Ռօքֆօնի մէջ Դուտէոքը առանձին ընդունած և զինքը հարցաքննած ըլլալի... Եթէ... Մարդ ղէպքերը կը վերա. կազմէ այն ձեով որով անոնք կրնային տեղի ունենալ, այս կէտէն մեկնելով՝ ամէն ինչ կը պարզուի, ամէն բան կը կարգադրուի... և յանկարծ՝ վերաւորուած սրտով մարդ մը կը լիչ կըզգայ թէ կատարելով ցնորքի մը խաղալիք դարձած է և իր բոլոր մտածութեամբը վերստին կ'իշխայ լրականութեան մէջ: Ոչինչ այնքան կը նմանի տեղի մզաւանդին՝ որ քան այս զգայախաբ խոսկումը... Թէրէզ ազատ չունչ մը առաւ երբ լսեց մտեցող ոտքի ձայնը... «Վերջապէս, խոր հեցաւ ան, անաւասիկ հայր...» Տեղէն հիւս հայրը զիմաստիւրեւ համար, ինք անձամբ բացաւ անհետակի դուռը, տեսաւ Պ. Տօթըմօր որուն կ'ընկերաւար Սիւզան:

—Ահ, հայր...

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱնՅեմ Ա. Կիրակի, քանի մը պատուաւոր Հայ երիտասարդներ իրիկուան մօտ Պայրապը կոչուած գիւղը կ'երթան պտոյտ մը ընելու համար: Հոն արեւի կիզիչ տաքութենէն կ'առաջանան տեղւոյն արձարաններէն միոյն մէջ նստիլ: Նախ արձարանի կարսօնը կը կանչեն որ զինե թու մասին տեղեկութիւն առնեն և ըստ այնմ շարժին: Կարսօնի տուած անգոյնացողիչ պատասխանին վրայ յիշեալ երկ տասարդները կ'ելլեն նոյն արձարանէն: Նոյն միջոցին արձարանի վարպետը շուն չանորդի խուրմուղով թիւր և ծանր լոյս մը կ'իմացնէ կարսօնին թէ՛ անձնի երիտասարդաց միոյն զվարակը յափշտակէ, որպէսզի նեղը գնելով անոնցմէ մի քանի զուրուշ փոցնէ: Երիտասարդները պէտք եղածը ի գործ գնելով և միննոյն ժամանակ խաղաղութիւն թէ՛ ըրածնին անվայել է: զվարակը կ'առնեն և կ'երթան զէպի կոյրարան չղեկատար ասպետի: Համար: Բիշ վերը շղեկաւորը կ'ազայ և երիտասարդները տոմարներն առած կ'առք կը նստին և ինչ տեսնեն:

Ահա երկու մանուկներ չղեկատար կը հասնին և առանց հարցնելու քննելու կ'սկսին հայ երիտասարդներուն վրայ զարձակ իրենց կրած մարտիկի կ'ընէ իր գող մը կամ աւագակ մը: Յետոյ խնդիրը պարզուելով՝ ժամտարածները ամօթաւոր կը մնան: Ինչպէս որ հասկցուցած էր արձարանատէրը անոնց: Երիտասարդները իրենց ծածկան կը շարունակեն, քառորդ ժամ ալ չղեկատար կանգ առնելէն յետոյ:

Չնչք դիտելով թէ այս ժամտարածներու անվայել ընթացքը մինչև երբ պիտի շարունակէ և ի՞նչ իրօք հայ երիտասարդները յանցանոր ալ լլայլին՝ ինչու տեղւոյն ոտովկանութեան չի յանձնեցին: Արդարեւ ցաւալի երեւոյթ մը, ժամտարածները իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը չունին:

Երկուսն Ա. Կիրակի կէսօրուան մօտ մեր նաւահանգիստը հասաւ Ռուսական «Աւարայի» գրահատին որ Տարտանէ կը գտնուէր: Ունի 158 նաւաղ և 7 թնդանոթ:

Կէ՛ն ջիւղի թրամուլէն ընկերութեան րանւորներն գործադուր ըրած էին: Արդ ասոնց և պաշտօնականներուն կողմէ առաջարկուած պայմաններու մասին համաձայնութիւն գոյացած ըլլալով իրենց փոխանորդներուն և Բնկերութեան վարչութեան միջև, պաշտօնականները գործադուր ընելէ հրաժարած են:

Երկուսն Ա. Կիրակի ձիւտ կէսօրուան մօտ խաղաղ նստեց մեր նաւահանգիստին մէջ Ոսմ. գրահատը: «Ուսմ. Զիւտ» որ 184 նաւաղ և 14 թնդանոթ ունի՝ նաւատորմը նախապէս Սեւասիկ կը գրտնուէր:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆՈՒՄ 25 տարեկան Հրէճի մը որ Այսրէն քաղաք գետ նոր եկած էր, կէօզմէկէ չղեկաւոր երբ Գոգար եղաւ կ'երթար յանկարծ ինքզինք ծովը կը նետէ անձնատպան ըլլալու գիտածով: Բարեբաղդարար կարելի եղած է ազատել զինք: Կըսուի թէ իր անձնատպանութեան թուն չարժատիքն իր ծնողին եղած էին որոնք կը մերժէին ամուսնացնել զինք իր նշանածին հետ:

Սիւզան համարեց իր քոյրը: — Հայրիկին ընկերացոյ, սիրելիս, զի տես որ քու հնճուքներդ իմա են: — Այո՛, քու ամուսնութեանդ հնճուքը ունիս, բայց Թէրէզ քիչ դառնութեամբ փոքրելով, Լաւ ըրիւր որ եկար: — Ո՛հ, պատասխանեց Սիւզ կարմրելով, եթէ ամուսնութիւնս ետ մնայ, ինքզինք Սիւզի մէջ չպիտի նստիմ: Բայց վերջապէս կը խոստովանիմ որ չստ գոհ չաիտի մնալիս այլ բանէն:

Պ. Տօթըմուն ընդմիջեց: — Ժամանակ չկրնայինք, Թէրէզ, կը կարծես որ անպատեհ ըլլայ Սիւզանին մեր խոսակցութեան ներկայ գտնուելը: — Ինչու՞ երբեք... նստէ՛, սիրելիս, և գուն ալ հար: Սիւզան ինկաւ քաղցրեղ մը վրայ, միննոյն ատեն իր թարմացող զէպը զիտելով հայելին մէջ և իր գիտակցութիւն խոստոված զեղծուն խաղաղ մը կարգի:

ԲԱՆԱՐԱՐԱՆՈՒՄ Իտալական Բնդհ. Հիւպատոս կարգուեցաւ Շանկայի նախորդ հիւպատոս Պ. Մօնարը: Իսկ քաղաքին Իտալական զեւ-հիւպատոս Պ. Տա Վիօլա միննոյն հիւպատոսական պաշտօնով Տրիպոլիս փոխադրուեցաւ:

ՍԵՆՆԻՆԻ «Բաւմէլի» թերթին գրածին համեմատ, Կրթական նախարարութիւնը 2000 ոսկի սահմանեց քաջնուկու նպատակով ոչ-խաղաղ մասնաւոր վարժարանաց, որոնք յատուկ ուշադրութիւն կ'ընեն թրքերէն լեզուի ուսման համար:

ԻՋԼԻՐԻ Երեսփոխան Պ. Բարոյիտի, որ Ուրբաթ քաղաք ժամանեց Անատոլիոյ երկաթուղուց կառավարելով, շաբաթ աչելութիւն տուաւ: Յունաց Մետրապոլիտին և մեր Կուսակալին: Վերջինիս հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ: Մետրապոլիտան ինքզինք վրայ:

ԻՆՉՊԻՆ Կը գրեն Էտեմիշէն, հետաքրքրալարժ քաղաք-քաղաք մը հասնելէ հետեւին նամակառուներ Գերմանիոյ Լայպցիկ քաղաքէն զրուած: Այս քաղաք-քաղաքը կը ներկայացնէ ուսանողաց խումբ մը որ սեղանի մը թուրքերը կ'գրօնուէն ուսուցանութեամբ: Երկուքն ասոնցմէ ոտքի վրայ կայնած և զվարիւրին վեր բարձրացուցած՝ կենաց կը բռնեն: Այս քաղաք-քաղաքը փոխանակել լեզուով ուղղուած էր համալսարան Էտեմիշէն Չարքալիին (Monsieur le chef de Frigands Tsakitsi) հասցէով:

ԿԻՐԱԿԻ Իրիկուն անձնաթիւ անձեր կեղծ բանալով մը Մէլիանէ Պոլազի մօտ չարաբախման խանութ մը բանալով և 30 մէկու գողնալով անեղծութիւն կ'ըլլան:

ԵՐԷԿ Երեսփոխ քաղաքին Իտալական հիւպատոսարանին հազարդուեցաւ մահը Բուլիտ իշխանէին: Երեսփոխ Իտալական հիւպատոսարանին և նամակատէր կէս զրոյակ պարգած էին:

ՀԻՆԱՆԳԻՆ Իտալացուեցաւ կենսաբացի երեսնոյ, որ վերաւորուած էր իր աշխատած գործարանին մէջ:

ԵՐԷԿ Յունաց Մետրապոլիտ Ս. Գա փամիլիայի ընկերակցութեամբ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Աւստրիոյ նոր հիւպատոսին:

ԿԻՐԱԿԻ Թէ երկուսն ուր նախաբար Նախ պէ նոր փոփոխութիւններ պիտի կատարէ տուրքերու մասին:

ՊԱՆԱՐԱՐԱՆՈՒՄ Երեսփոխ Իտալական 236 չղեկաւոր քաղաքին վկայական տուցած են որոնցմէ 41ը պաշտօն պիտի ստանան: Իգորի կուսակալութեան մէջ:

ԲԱՆԱՐԱՐԱՆՈՒՄ Ինչպէս գրուեցաւ տարածուած է Այսր-քաղ. 8 և Պոլազի 7 գիւղերուն մէջ, ուստի այդ տեղերուն մասնաւոր բնիկներ զրկուեցան:

ՏԵՂԱԿԱՆ Կողմերը երկուսը Վարայիները թուրքերին ջնջուեցան:

ԳՈՒՆԱՐԱՆՈՒՄ Կողմերը երկուսը մարախները 30,000 ոսկի վնաս մը պատճառած են:

ԿԱՆԱՐԱՐԱՆՈՒՄ Թուրքերը տալու համար եղած հրամանը ցարդ գործադրուած չըլլալուն համար քաղաքապետութիւնը որչա՞ծ է մինչև յունիս 15 իր այդ հրամանը անստատիսներուն կառքին երթնելը զադրեցնել:

Զնելով Մանկամարդ աղջիկը հիանալի, պաշտելի էր իր գործադուր և խիստ կարճ չընդգծուելուն և ժաթիքին մէջ որուն տակէն կ'երևար կառուէ քանկունակ մը: Իր զեղծան մազերը զարդարուած էին մանիչակի փնջիկներով, ուստի ուր միտքով ձգուած էր լայն մազաւէն մը և ձեռքերը ծածկուած էին լայն ձեռնա մուշտակի մէջ:

Պ. Տօթըմուն ոտքի վրայ կայնած կիցաւ Թէրէզին առջև որ նոյնպէս կայնած էր:

— Եւ նայի՛ք, հարցուց Պ. Տօթըմուն, ասոնց յաջողելու ձայնին հաստատուն չեղաւ մը տալ, ինչ նոր լուր:

Թէրէզ այս վարկեանքը զգաց թէ որչա՞փ կը պատկանէր Բիւրնին: Այլ ևս իր մտքին չունեցաւ որ և է թուրքական վէճ, և ո՛չ ալ որոնք մէջ ամենափոքր վարանում մը, իր միակ մտածումը եղաւ քաջարար, խելացութեամբ պաշտպան:

ԳՈՂԱՄԱՆԵԱՆ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Վանաստանն որ Օսման Զաւթի կ'զգնուէր, ներկայ ամսոյս 15-ին սկսած և փոխադարձ Սիւ Նորիկի փողոցը հորաշէն Տէրէզի վանաստանը: Վանաստանն քաղաքի յանախորդներուն ի զիտարիւն կը ծանուցուի նաեւ թէ նոր վանաստան մեջ պիտի զննեն նոր տեսակ ապրանքներու պահպանութիւններ: Վանաստանն յիմադր ընդ յանախորդ կրնան վստահ ըլլալ թէ ամեն կերպով զոն պիտի մնան:

ՄԵՏ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ

Բանք, զարձեղ կը կրկնենք, ձեր օգուտին համար է, Պարոններ, Տիկններ և Օրիորդներ:

Պարոնայ թողի վաճառատունը ամէկ մը պիտի փոխադրուի կեդրոնական մեծ վաճառատունը Սիւ Նորիկի փողոց, հետեւաբար անորինակ գեղջով մըն է որ կը ծախուին այժմ ամեն տեսակ ապրանքներ:

Այս իրական և ո՛չ երեւակայական զեղչէն եթէ այժմ օգուտի չգիտնաք ըսել է, ընտել չէք ճանչնար ձեր չաճը և օգուտը:

Ապացոյցներ եթէ կուզէք, չայցելեցէք վաճառատունը: Ձեր անձնական չաճն է զորս կը պահանջէ:

ԲՈՂԻՐԱՆ. — Երկուսը ինչ օրէն մինչև երեքսրթի կէս օր քաղաքին մէջ քօլէրայի մէկ նոր զէպը պատահած է միայն, վարպետներ միտած է:

ԵՐԷԿ Բնակաւոր ստուերին մէջ 33 ստուերներ տարբերութիւն ցոյց կուտար:

ԲԱՆԱՐԱՐԱՆՈՒՄ Երեսփոխ Իտալական 10 բնիկի պէտք կայ, փախաբողները իրենց վկայականն ու օսմանեան թէքքերէն հետն առնելով կարող են զինել Պէլեպին:

Կ. ՊՈԼԻՍ, Յունիս 14. — Վիեննական նորագոյն հետազոտներու համեմատ Ալպաններուն բացարձակ անխափութեան զարգացումը ետ կենտրոն ինքզինք Սարայի կը վերադարձի, որ Ալպան ցեղապետներուն խիստ յանձնարարութիւններ ըրած էր: Այսու ամենայնիւ հակառակ հակառակ լուրերու, ընդհարումները հոս հոն կը շարունակուին:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Յունիս 14. — Վիեննական նորագոյն հետազոտներու համեմատ Ալպաններուն բացարձակ անխափութեան զարգացումը ետ կենտրոն ինքզինք Սարայի կը վերադարձի, որ Ալպան ցեղապետներուն խիստ յանձնարարութիւններ ըրած էր: Այսու ամենայնիւ հակառակ հակառակ լուրերու, ընդհարումները հոս հոն կը շարունակուին:

ՆՈՅՆ. — Բ. Դրան մէջ բուն չարժուած մը կը նշմարուի: Շատ մը զիւանազաններ Բիւրնի վաղաքին քով երթալով, բաւական ժամեր մնացին, իրիկուան մօտ արտաւար նիստ մը կը գումարուի, որ պիտի խորհրդակցի Ալպաններուն զեկուցած որոշմանը վրայ:

ՆՈՅՆ. — «Միւրն» պատասխանելով «Թիւրու» թերթին, որ կը յանձնարարէ լայն արտածութիւններ տալ Ալպանաց, Կառավարութեան հրահանգ կուտայ նրկատուութեան չափն օտարներու խօսքերը որոնց արմէքը՝ կրակ, մինչև հիմա բաւական հասկցանք:

Նոյն թերթը իր օրինակ տաճ կը բերէ Կրեմական ինքզինք որուն համար Բ. Դրան օտարներու հրահանգն իրեն հետ տեղով զայն բոլորովին կործնելու վտանգին մէջ է:

ՆՈՅՆ. — Որոշուած ըլլալով թէ վեհ:

Իր ամուսինը, Բիւրնի բարին և չարը, իրր թէ ինք եղած ըլլար յանցաւորը իրր թէ ինքզինքը պաշտպանէր:

— Բիւրնի հետ խօսեցաւ Բարիքի մէջ, ըսաւ Թէրէզ:

— Խոստովանեցաւ, հարցուց աշխուժի Պ. Տօթըմուն:

Այս խօսքը հաճելի չեղեցաւ Թէրէզի, չուղեց Բիւրնի նուստացնել իր հօրը և քրոջը առջև, զորանք չեղաւ իր պատասխանը:

— Արտածուած եմ ամուսնէս՝ երեք ուսուցանելութիւններ տալու ձեզի, բայց կը խնդրեմ որ անիկ աւելին չի պահանջէք, չպիտի կրնամ պատասխանել ձեզի:

Խօսէ՛, ըսաւ Պ. Տօթըմուն անհամբեր:

— Արտածուած եմ ամուսնէս՝ երեք ուսուցանելութիւններ տալու ձեզի, բայց կը խնդրեմ որ անիկ աւելին չի պահանջէք, չպիտի կրնամ պատասխանել ձեզի:

Խօսէ՛, ըսաւ Պ. Տօթըմուն անհամբեր:

Սուլթանը ներում պիտի չնորէ հոս քաղաքական դատաւորութեանը, Բուրնայ Պատրիարքարանը այս առթիւ մէկ ցանկը տուաւ թէ՛ հոս և թէ՛ Մակեդոնիա ընտանաւորուած յայն դատաւորութեանը:

ԱՅԼԵՆԻՔ. — Հոռոյ կը հեռագրեն թէ Թուրքիոյ և Գարատաղի յարաբերութիւնը սուր կերպարանք մը առին և թէ պատերազմը մօտալուտ է:

ԳԱՆԱՐԱՆՈՒՄ. — Ն. Կ. Վահագնաւորութեան երկ իրիկուն հասաւ: Ամբողջ Պոլիս ընդունեց զայն: Խանդավառ ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ:

ՆՈՅՆ. — Կառավարութիւնը 15 օրուան պայմանաժամ տուաւ: Թուրքիոյ փաշա ապիւր տղաւորութեամբ մը պիտի զեկուցանէ, յայտնելով միանգամայն թէ Ալպաններն ուր որ 15 օրուան մէջ հրապարակութիւն չի յայտնէ, օրէնք զորս պիտի համարուի:

ՆՈՅՆ. — Գարատաղի միջիւ եղած յարաբերութիւնները սուր կերպարանք մը կ'առնան: Կառավարութիւնն ալիս որոշեց փոխել յատակագիծը Գարատաղի զէմ:

ՆՈՅՆ. — Դժոխք կէս պաշտօնական «Ձեռն» կը յարձակի այսօր Գարատաղի վրայ և կ'ապրտնայ անմիջապէս պատերազմ հրատարակել եթէ չարուանկէ պաշտպանել Ալպանաց ապստամբութիւնը:

ՆՈՅՆ. — Ձեթնեկի Թուրք զեկուցան Սարալտին Պէլը Բոտկորիցա երթալով, ապրտաւորութեանը հետ տեսակցած է: Ապստամբութեանը հպատակութիւն յայտնելու համար խորհրդակցութիւն կ'ըլլան:

ՏՕԲ. Տ. ԻՆՏԵՐՆԱՆ

Պասիւ ունի ծանուցանել Իգլիսի արգոյ հասարակութեան թէ Պրանկաց քաղ Հայի. Բաւալիս վերի յարկը զարմանաւոր մը հասցաւ եւ ևս ամեն օր կ'ընդունի կիւանդներ անստանալ մասը 9 - 12 և կ'ստանէ եւս մասը 3 - 5: Վկայեալ աղտոտեալ ծիսարար կը զարմանէ ամեն օր կ'ստանէ եւս: 75 - 73

ՀՈՂԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՄ

Ով որ կ'իմախալի Պայրազը ևս անոր շրջակայքը, ինչպէս նաեւ ծովագիւղի կողմը զեղեցիկացուն յիշեալու վրայ զգնուար Սոյ. Բեհիմասոյի հողերէն զեկնեալ զեկն, կ'ընայ յիմադր Պ. Երկրիս Սարիխայի, Պրանկաց քաղ՝ Պարպարիսի խանը: 50 - 6

ՄԵՏ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ԼՈՒՐԵՐ

Երկու շաբթի, Երեք շաբթի, Չորեքշաբթի 13 14 15 Յունիս Երբ զեղիւր զինքու վրայ ԿԱՆԱՐԱՆ

ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Ուրեմն պէտք է ընդունիլ ո եւ է **ԲՕԼԻՍՏ** որ չէ խմբագրուած ի նպատակ ապահովագրելիս եւ չէ երաշխաւորուած առաջնակարգ ընկերութենէ մը:

1. ՆՈՐ ԲՕԼԻՍՏ

Տարեկան շահարածիկներու վճարումով, որ կոչուող իր ապահովագրելիքներուն ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ԷՔԻԹԱՊԼԸ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,

ՏԱՐԱԿՈՑՍ ԶԿԱՅ ՈՐ ԻՏԷԱԼ, ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Է ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐԵԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐ

Եւ իրօք անժխտելի է առանց սեղմումի որ կը նախատեսէ պատերազմի վտանգը առանց յաւելածական վճարումի, որու փոխատուութեան տրութիւնը ի հարկին Բօլիսին վերագն ու մը, բոլորն ալ տրամադրուած եւ երաշխաւորուած են **ԷՔԻԹԱՊԼԸ** ի նոր Բօլիսին մէջ

2. ԷՔԻԹԱՊԼԸՆ 50 ՏԱՐՈՒԷՆԷ Ի ՎԵՐ ԳՈՅՈՒԹՐՈՒՆ ՈՐԻՆ

ԷՔԻԹԱՊԼԸՆ ԻՐ ԳՈՒՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՐ ՈՐԻՆ ԱՐԵՒԻ ՔԱՆ 500,000 ԸՆՏԱՆԻՔ
ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԳԱՄ ԱՆՈՆՑ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՆԵՐՈՒՆ 3,674,000,000 ՄՐ.

ԻՐ ACTIFԸ 1910 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31ԻՆ ՀԱՍԱԾ Է

2,564,000,000 ՖՐՔ.Ի

ՈՐՈՎ ԱԻԵԼՑԱԾԸ ԻՐ PASSIFԻՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅՍՑՆԸ

441,000,000 ՖՐՔ.

1909ԻՆ ԻՐ ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԺԱՅԱԲԱԺԻՆ

49,000,000 --

1910ԻՆ --

55,000,000 --

Հասարակութեան առջեւ այն առաւելութիւններով ներկայացող ընկերութեան մը պէտք է զիմեղ անշուշտ՝ ապահովագրուելու եւ տիրանալու համար Բօլիսի մը, որ խմբագրուած ըլլա՛յ գերազանցօրէն նպատակաւոր պայմաններով եւ ըլլա՛յ միանգամայն ամենէն առատաձեռնը:

ԻԶՄԻՐԻ, ՇՐՋԱԿԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՇԻՊԻՂԱԳՈՍԻ
ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻԶ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրկի Կոստանկ Սիւլիստեան ժերխանէ Թի 9-13